

Pedagogické praxe pro studenty učitelství 2. stupně ZŠ, SŠ

Manuál

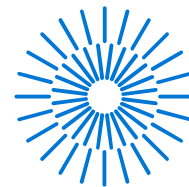

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Pedagogické praxe pro učitelství 2. stupně ZŠ a SŠ

Bakalářské studium

- 1. ročník: [Pedagogické praktikum \(PPEB/KPEB\)](#)
- 2. ročník: [Asistenční praxe \(PASP/KASP\)](#)
- 3. ročník: Zimní semestr: [Vybrané praktické problémy výchovy \(PVPPB/KVPPB\)](#)
 Letní semestr: [Úvod do pedagogické praxe \(PUPPB/KUPPB\)](#)

Navazující magisterské studium

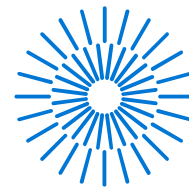
- 1. ročník: Zimní semestr: [Průběžná praxe 1 \(PPR1/KPR1\)](#)
 Letní semestr: [Průběžná praxe 2 \(PPR2/KPR2\)](#)
- 2. ročník: Zimní semestr: [Souvislá praxe \(PSP/KSP\)](#)

[Milí kolegové – provázející učitelé:](#)

Pedagogické praxe jsou důležitým faktorem pro rozvoj dovedností, kompetencí a sebedůvěry budoucích učitelů. Právě během praxí mají studenti možnost aplikovat teoretické znalosti do reálného učitelského prostředí, čelit výzvám a situacím, které budou běžnou součástí jejich budoucí kariéry. Tyto zkušenosti nejen posilují jejich pedagogické schopnosti, ale také připravují na úzkou spolupráci s žáky, rodiči a kolegy.

Vaše role průvodců a mentorů je klíčová pro to, aby se studenti stali dobře připravenými a motivovanými učiteli, schopnými efektivně reagovat na výzvy moderního vzdělávání.

Bakalářské studium

Pedagogické praktikum PPEB/KPEB

ZS nebo LS / Studenti 1. ročníku

Předmět je vstupní formou v systému praktických aktivit pro studijní programy zaměřené na vzdělávání.

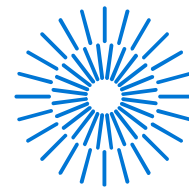
Cílem praxe je **výchovné působení na skupinu žáků a získávání praktických zkušeností při práci s dětmi, jak v oblasti formálního tak neformálního vzdělávání.**

Činnosti studentů na praxi: *Studenti mohou plnit praxi PPEB/KPEB dvěma způsoby:*

- **Průběžná forma** (pravidelně se opakující aktivity během roku, např. vedení zájmových kroužků) v rozsahu **minimálně 1 hodina týdně (60 minut) po dobu celého školního roku**, tj. minimálně **30 hodin**. V případě asistenční činnosti jsou nutné 2 vyučovací hodiny (2 x 45 minut) týdně nebo po domluvě v dané škole.
- Akceptovatelné aktivity:
 - ✓ lektor zájmových kroužků, trenér, asistent lektora
 - ✓ pomocný vychovatel ve školní družině či školním klubu
 - ✓ asistent pedagoga v ZŠ, SŠ
 - ✓ doučující buď ve škole či přímo v rodině
- **Souvislá forma** (absolvování praxe **v délce 14 dnů**-vcelku nebo děleně).
- Akceptovatelné aktivity:
 - ✓ letní pobytový tábor, vedoucí oddílu
 - ✓ letní příměstský tábor
 - ✓ škola v přírodě, pomocný vychovatel
 - ✓ sportovní soustředění, trenér
 - ✓ hlídání dětí s volnočasovou náplní

Provázející učitel, lektor, garant praxe: seznámí studenta se skupinou žáků/děti a společně se domluví na náplni práce při praxi. Není přípustné, aby student vedl celou výuku, pouze asistuje dle pokynů učitele.

Asistenční praxe PASP/KASP

ZS nebo LS / Studenti 2. ročníku

Cílem praxe je seznámení se se specifiky práce s žáky v inkluzivním prostředí třídy a s charakterem práce v ZŠ.

Činnosti studentů na praxi: studenti prostřednictvím asistenčních činností, pozorují, analyzují a reflektují výchovně vzdělávací proces v ZŠ z hlediska činnosti učitele, žáků a sledují jejich vzájemnou interakci. Učí se individuálně přistupovat k jednotlivým žákům, reflektovat a sebereflektovat.

Uznávané aktivity:

- **Doučování online/kontaktně žáka nebo skupinu žáků, splnit za semestr 26 hodin (domluvit se v ZŠ nebo přímo v rodině)**
- **Asistence přímo ve třídách 1. i 2. stupně, SŠ (26 hodin)**

Požadavky na studenty:

- Úkoly v e-learningu (tvorba a realizace dvou mikrovýstupů, popis a zhodnocení průběhu praxe, sebereflexe)
- Realizovat praxi – 26h
- Účast na reflektivních seminářích před a po skončení praxe

Provázející učitel: stanoví spolu se studentem náplň jeho činnosti při praxi v určené třídě či u konkrétních žáků, zajistí mu zázemí pro odložení věcí, reflektuje studentovu práci.

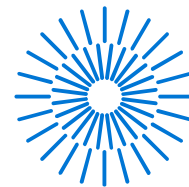

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vybrané praktické problémy výchovy PVPPB/KVPPB

ZS | Studenti 3. ročníku

Cílem praktického předmětu je uvedení studentů do školského terénu a získání elementárních dovedností v oblasti pozorování, hodnocení, analýzy a reflexe vybraných psychodidaktických jevů. Předmět je orientován na školský systém, zejména na systém základního školství včetně škol speciálních, na praktickou metodologickou přípravu a rozvoj osobnostních profesních předpokladů studentů jako budoucích učitelů.

Činnosti studentů na praxi: Studenti se v rámci daného předmětu zúčastní besed s pedagogickými pracovníky v konkrétních školských zařízeních a přímé výchovně vzdělávací činnosti v rámci hospitací.

Předmět je strukturován do dvou forem:

- **Náslechové činnosti při společných návštěvách škol různých typů a stupňů, beseda s vedením vzdělávacích institucí**
- **Semináře (reflexe náslechnů, diskuze k problematice školství, komparace školských systémů v ČR a ve světě, soukromé školy, nadaní žáci, povinný předškolní rok v MŠ)**

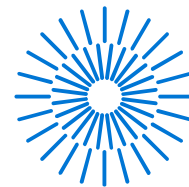

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Úvod do pedagogické praxe PUPPB/KUPPB

LS / Studenti 3. ročníku

Cílem praxe je obsahová integrace učiva teoretických pedagogických a psychologických disciplín s praktickými problémy vzdělávání, tedy „zprostředkování“ vazby mezi přednášenými tématy a v terénu odpozorovanými jevy.

Činnosti studentů na praxi: konkrétně cílené hospitace ve výuce a jejich reflexe, pozornost je cílená především na dovednosti učitele při řízení výuky, ne oborově.

Předmět je strukturován do dvou forem:

- Náslechové činnosti na vybraných fakultních ZŠ, nácvik pozorovacích technik
- Reflektivní semináře (reflexe náslechů, problematika učitelské profese, osobnost učitele, Nástroj pro sebehodnocení, kritéria hodnocení v ZŠ, pedagogická komunikace, druhy motivace, vnitřní x vnější diferenciací)
- Tvorba přípravy na jednu vyučovací hodinu na obhajobu ke SZZ

Požadavky na studenty:

- Studenti vypracují záznamy z hodin na cvičné škole dle jasné struktury
- Vytvoří přípravu na mikrovýstup a zrealizují ho
- Plní dílčí požadavky a úkoly v rámci seminářů, připravují plán vyuč. hodin ke SZZ

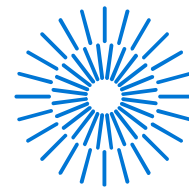

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MT
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Navazující magisterské studium

Průběžné praxe PPR1/KPR1, PPR2/KPR2

ZS, LS | Studenti 1. ročníku

Cílem praxe je zvnitřnit zásady koncipování pedagogické práce v rámci vyučovací hodiny a seberefektivní pojetí přípravy jednotlivých činností s důrazem na individualitu žáka.

Činnosti studentů na praxi: Studenti na vybrané škole praktikují jeden den v týdnu (úterý) a účastní se přímé pedagogické činnosti jako reflektující pozorovatelé, asistenti, i jako učitelé. Každý týden odučí jednu vyučovací hodinu svého aprobačního předmětu, ostatní čas věnují asistentské a náslechové práci dle pokynů provázejícího učitele.

Požadavky na studenty:

- Studenti absolvují co nejvíce náslechů a odučí maximální počet hodin (části hodiny) dle podmínek cvičné školy a dle rozvrhu provázejících učitelů.
- Svým oborovým didaktikům odevzdávají 3 náslechy a 5 výstupů-odučených hodin ve svých předmětech, Nástroj pro sebehodnocení a úkoly spojené s aprobačním předmětem (3 + 5). V zimním semestru (KPR1, PPR1) 3+4.
- Studenti jsou povinni absolvovat 10 návštěv v cvičné škole, pokud jsou na dvou školách 5 + 5 návštěv. V zimním semestru (KPR1, PPR1) 8 návštěv (4+4).

Provázející učitel: řídí se pokyny „Desatera PU“

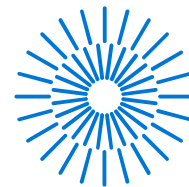

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Souvislá praxe PSP/KSP

ZS | Studenti 2. ročníku

Cílem praxe je zprostředkovat studentům vlastní zkušenost s oborem, završit dosavadní praktické aktivity v komplexní učitelskou činnost a uvedení studenta do podmínek reálného školního prostředí.

PSP/KSP je završující formou praktické přípravy a má komplexní charakter. Student praktikuje 5 týdnů na ZŠ (nebo 3 týdny na ZŠ a 2 týdny na SŠ). Praxe je imitací všech profesních činností učitele a má funkci profesní socializace studenta.

Činnosti studentů na praxi: Absolvovat v průměru týdně 12 – 16 hodin výstupů (6 – 8 v každém předmětu), 2 – 4 hodiny naslechu (1 – 2 v každém předmětu).

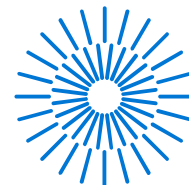
Praxe má souvislý charakter, není proto možné praxi kumulovat do kratšího období ani do méně než pěti dnů v týdnu.

Provázející učitel: umožní studentovi si vyzkoušet a seznámit se se všemi oblastmi učitelské profese (přímé x nepřímé pedagogické činnosti, administrativa, práce s třídním kolektivem, komunikace s rodiči, účast na pedagogické radě, mimoškolní edukační aktivity, projektová výuka...)

Dodatek k pokynům:

- kdo má průběžné praxe splněné na ZŠ i SŠ a pracuje na pozici učitele, souvislou praxi si plní na své škole (zejména studenti KS)
- minimální počet odučených hodin týdně je 6 za 1 předmět, z toho 2 hodiny lze učit na 1. stupni studenti KS mohou začít plnit praxi již od zač. školního roku, aby vše včas stihli (samozřejmě vykomunikují to s CPP a OD)
- do PSP i KSP se počítá i aktivní účast na adaptačních kurzech s tím, že studenti doloží jejich vytvořené a realizované aktivity s reflexí

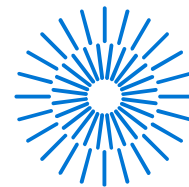

„Desatero“ provázejícího učitele (PU) při vedení studentů na průběžných praxích PPR1/KPR1, PPR2/KPR2

1. Zajistit studentovi místo na cvičné škole (kabinet, sborovna)
2. Seznámit studenta s prostředím školy, s vedením, s kolegy, s administrativou
3. Vytvořit se studentem plán praxe - úterní rozvrh z předmětů jeho aprobační (studenti jsou povinni zaslat rozvrh didaktikům do konce října/února), při vedení dvou studentů – vzájemné hospitace, tandemy
4. Zvolit se studentem efektivní formu komunikace (mail, tel.) pro rychlou domluvu nad tématy jeho výstupů
5. Reflektovat studentovy výstupy bezprostředně po výuce (snažit se nezasahovat do jeho výuky)
6. Začlenit studenta i do činností mimo přímou pedagogickou činnost (dohledy, příprava učebních materiálů, asistence při exkurzi...)
7. Při jakékoliv absenci provázejícího učitele domluvit s vedením školy zástup za sebe při vedení praxe, informovat FP
8. Na závěr praxe spolu se studentem vyplnit sebehodnotící nástroj, společně určit silné stránky a cíle do další praxe, snažit se studenta inspirovat a motivovat pro profesi učitele
9. Při jakýchkoliv problémech obratem kontaktovat Centrum pedagogické praxe + didaktiky
10. Sdílet příklady dobré praxe s didaktiky a ostatními PU při společných setkáních ☺

Kompetenční rámec absolventa učitelství

Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství je tvořen 18 kompetencemi rozdělenými do 6 oblastí.

1. Vyučované obory a jejich zprostředkování žákům a žákyním

- 1.1. Rozumím vyučovaným oborům a dále se v nich rozvívám.
- 1.2. Didakticky zprostředkuji obsah vyučovaných oborů žákům a žákyním v souladu s jejich vzdělávacími potřebami.

2. Plánování, vedení a reflexe výuky

- 2.1. Nastavuji cíle výuky a vedu k nastavování vlastních cílů také žáky a žákyně.
- 2.2. Poznávám vzdělávací potřeby žáků a žákyň a plánuji výuku tak, aby každému žákovi a žákyni umožňovala aktivně se zapojit a dosahovat stanovených cílů.
- 2.3. Podporuji u žáků a žákyň zvědavost a motivaci k učení.
- 2.4. Efektivně vedu výuku a v jejím průběhu zjišťuji míru porozumění žáků a žákyň a reaguji na jejich potřeby.
- 2.5. Reflektuji výuku a vyhodnocuji dosahování stanovených cílů.

3. Prostředí pro učení

- 3.1. Vytvářím bezpečné prostředí pro učení.
- 3.2. Vedu žáky a žákyně k chování podporujícímu učení a ke spolupráci.
- 3.3. Zajišťuji vhodné uspořádání fyzického prostoru i digitálního prostředí, kde se učení odehrává.

4. Zpětná vazba a hodnocení

- 4.1. Hodnotím na základě kritérií a vedu k tomu také žáky a žákyně.
- 4.2. Poskytuji a přijímám zpětnou vazbu a vedu k tomu také žáky a žákyně.
- 4.3. Vedu žáky a žákyně k reflexi jejich učení.

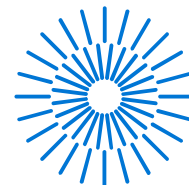
5. Profesní spolupráce

- 5.1. Spolupracuji s kolegy a kolegyněmi ve prospěch žáků a žákyň a společného profesního růstu.
- 5.2. Spolupracuji s rodiči a širší komunitou školy v zájmu žáků a žákyň.

6. Profesní sebepojetí, rozvoj, etika a duševní zdraví

- 6.1. Systematicky pracuji na utváření svého sebepojetí v roli učitele či učitelky a na svém profesním rozvoji.
- 6.2. Odpovědně pracuji s informacemi a s digitálními nástroji, vedu žáky a žákyně k demokratickým hodnotám a jednám v souladu s profesní etikou.
- 6.3. Systematicky pečuji o své duševní zdraví a psychohygienu.

Náplň práce a činnosti vztahující se k pozici Provázejícího učitele (PU) při vedení studentů na pedagogických praxích

FP TUL

1. Před nástupem studenta na praxi

- Schůzka se studentem před praxí – organizační záležitosti praxe, dny pro realizaci praxe (souvislá x průběžná praxe), zajištění zázemí pro studenta (kabinet, sborovna)
- Seznámení se s požadavky z fakulty, které má student v rámci dané praxe splnit, se sebehodnotícím nástrojem studenta
- Komunikace s Centrem pedagogické praxe (CPP) ohledně smlouvy - petra.kazdova@tul.cz
- Společně se studentem nastavení cílů praxe a prostředků pro jejich splnění
- Nastavení si operativního způsobu komunikace se studentem během praxe (e-mail, Whats App...)

2. Během pedagogické praxe

- Seznámí studenta s kolektivem třídy, s pravidly ve třídě a organizačním chodem výuky a školy
- Reflektuje se studentem své náslechové hodiny, analyzuje s ním jednotlivé kroky a vysvětluje návaznost jednotlivých aktivit během výuky
- Stanoví téma vyučovací hodiny, na které má student vypracovat přípravu
- Reflektuje přípravu studenta před jeho samotnou výukou a bezprostředně po ní
- Průběžně seznamuje studenta s administrativou učitele a legislativním nastavením ve cvičné škole
- Vede studenta k práci s třídními a školními dokumenty (ŠVP, tematické plány, třídní kniha, podpůrné plány)

3. Po skončení praxe

- Pomocí reflektivního rozhovoru se studentem vyhodnotí splnění stanovených cílů během praxe, zhodnotí celkovou práci studenta
- Vyplní v rámci **Nástroje pro sebehodnocení** svou reflexi k práci studenta na praxi, komunikuje s oborovými didaktiky

Centrum pedagogické praxe <https://cpp.fp.tul.cz>

Helena Picková
vedoucí CPP, garant praxí
helena.pickova@tul.cz

Petra Kazdová
sekretariát CPP
petra.kazdova@tul.cz

Didaktici oborových praxí

KAJ	Iva Koutská	iva.koutska@tul.cz
	Petra Peldová	petra.peldova@tul.cz
	Neda Khodaverdi	neda.khodaverdi@tul.cz
KCL	Hana Prchliková	hana.prchlikova@seznam.cz
KSH	Michal Podzimek	michal.podzimek@tul.cz
	Luďka Hrabáková	ludka.hrabakova@tul.cz
KFY	Pavčina Hejsková	pavlina.hejskova@tul.cz
	Jaroslav Vyskočil	jaroslav.vyskocil@tul.cz
KGE	Dominik Rubáš	dominik.rubas@tul.cz
	Tomáš Bendl	tomas.bendl@tul.cz
KHI	Jan Divišek	jan.divisek@gmail.com
KCH	Bořivoj Jodas	borivoj.jodas@tul.cz
KBE	Martina Sodomková	martina.sodomkova@tul.cz
KGD	Jan Berki	jan.berki@tul.cz
KMA	Jana Příhonská	jana.prihonska@tul.cz
	Jiří Břehovský	jiri.brehovsky@tul.cz
KNJ	Dagmar Weginger	dagmar.weginger@tul.cz
KTV	Petr Jeřábek	petr.jerabek@tul.cz
KRO	Miroslav Slowik	miroslav.slowik@tul.cz
	Petra Romportlová	petra.romportlova@tul.cz